

Medet!

PAZAR ve ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Halk hizmetinde siyasi mizah gazetesi
Yıl: 1 — Sayı: 4 3/Mayıs/1950 Çarşamba
İdare: Çemberlitaş, Cami Sokak No: 59 - İstanbul. Tel: 21131
Dizildiği ve Basıldığı Yer: Osmanbey Matbaası
Fiyatı: 10 Kuruş
Kurucusu: AZİZ NESİN
Sahibi ve bu sayıda yazı işlerini fiilen idare eden:
MEFKUR DEMİRAY
Abone: Yıllığı 900. Altı aylığı: 450. Üç aylığı 240 kuruştur.

N. Vary
tarafından
TUSTAV'a
bağışlanmıştır

MARKOPAŞA, MERHUMPAŞA, MALUMPAŞA, ALI'ABA, YEDİSEKİZ HASANPAŞA, ÖKÜZ MEHMETPAŞA Gazetelerinin devamıdır.

D. Parti Diktatörlüğü

Halk Partisinin çeyrek asırlık diktatörlüğünden kurtulmak için, denize düğünler, Demokrat Partiye sarıldılar.

Şimdi görüyoruz ki, Demokrat Parti, diktatörlük içinde, Halk Partisi ile idare yarışına çıkmıştır.

Demokrat Partinin mahalli teşkilatı tarafından seçilen adayları, Parti merkezi listeden silmiş! Mahalli teşkilatın oy ve düşüncesine, merkezin saygı göstermesi, demokrasinin ilk şartıdır. Bir partinin merkez heyeti, mahalli teşkilatını yukardan aşağıya doğru yürütmeye çalışırsa, o parti ancak Führerlerin, Duçerlerin Partisi olur!

Türk Medeni Kanununa göre, hiç bir Cemiyet, kanun ve nizamnamenin kendisine tanıdığı hak ve selâhiyetin dışında kendinde bir hak bulamaz.

Demokrat Partinin iç tüzüğünün 20 nci maddesi aday listelerinin yapılmasında, merkez heyetinin selâhiyetini belirtmiştir.

Demokrat Partinin, iç tüzüğü dışında, kendisinde selâhiyet bulması, Duçerlik ve Führerlik ruhunun, Demokrat Partide hortladığını gösterir.

«Böyle gecenin hayrum olur mu seherinden?»

Behçet Kemal Çağlar

Behçet Kemal Çağlar, Halk Partisinden istifa etti. Behçet Kemal, mebusluktan istifa etti. Behçet Kemal, Demokrat Parti adaylığından istifa etti.

Behçet Kemal'in bir şeyden daha istifası gerekir ama, bilmem aktına gelir mi?

Oy Şemsettin Şemsettin! Sen İşleri Gevşettin!

Sayın Başbakan!

İşin doğrusu gelenler gidenleri, her zaman bu halka arattı.

«A» dan «Z» ye kadar bozuk olduğunu itiraf eden Refik Saydam, bugün mücadele ettiği anti — demokratik kanunları yapan Celâl Bayarı arattı.

Varlık vergisi ile, şiddet politikası ile ortalığı kasıp kavuran Saracoğlu, Refik Say-

dam'ı arattı. Yedi Eylül kararları ile, Sıkıyönetim baskıları ile hepsinin üstüne tüy diken Recep Peker, Saracoğlunu mumla arattı.

Bir Sfenks sessizliği ile, koku bulaşmadan duran Hasan Saka Recep Peker'i arattı.

Sonra sıra, zatdevletlerine geldi. Elhak, siz, sizden evvelkileri

aratmadınız. Çünkü sizden evvelkiler, kırılmıyacak rekorlar kırmışlar, yıkıp perdeyi viran eylemişler, eskileri aratacak sizde bir şey bırakmamışlardı. Bu bakımdan şansınız yok!

Hoş zatı devletlerinin, bizim takdirlerimize ihtiyaçları yok ya... Yine sizden evvelkileri aratmadığınızı söylemek bir vicdan borcudur.

İstanbuldaki son irtica olayları sizi üzmüş, üzer zahir ve bu üzüntü ile gazetecilere söyle buyurmuşunuz:

«Biz, bu hâdisenin bu kadar şumüllü bir mahiyet alacağını tahmin etmemiştik. Bu vak'alar gözümüzü açtı, daha çok dikkatli ve tedbirli olmamız icabetiğini bize gösterdi.»

Halbuki tahmin etmeniz lâzımdı. İnsan Aksaray - Beyazıt tramvayına binerse Paris'e gitmez. Bu sizin bindiğiniz kağının ilk durağıdır. Bu işi gevşek tutunuz Başbakanım, gevşek!

Hele bir de «Papucu Büyük» Hazretlerinin türbesini açın, hele Valiler Mahmut Makal'ları de-

liğe tıkmakta devam etsin, hele imam hatip mektepleri açılken orta öğretim paralı olsun, hele Amerikadan naylon dona kadar getirip te Türk işçisinin eli böğründe kalsın, hele bir yandan traktör getirtip, bir yandan istihsal münasebetlerini bu makinelere uydurmayın, yani köylünün elindeki bir avuç top rağı da bankalar ve ağalar kapasın, o zaman son durakta, Zati Devletlerine saygılarımızı sunarız Başbakanım.

C. H. P. nin Seçim Beyannamesi

C. H. P. 1950 MİLLETVEKİLİ SEÇİMİ BEYANNAMESİ

14/Mayıs/1950 günü, Türk seçmenleri, dört yıl daha koltuğumuzda rahat ettirmek için bizi seçmeğe mecburdurlar. Tecrübelerin gerekli kıldığı değişikliklere göre, çaktırmadan kazık atmağa devam edeceğiz.

KOLTUĞUN TAKVİYESİ

1 — Vatandaşlar her türlü haklarından, can mal ve mülkünden emin olmak için, vatandaşın; canını, malını, mülkünü ve hakkını alıp, biz kendi mahımız, kendi mülkümüz, kendi canımız gibi muhafaza edeceğiz.

2 — Elâleme karşı, çok parti numarasını oynamak için, yeni düzme partiler çıkaran kuşluca makineleri alacağız.

3 — Sıkı Yönetim gibi Halkçılık, Varlık Vergisi gibi Devletçilik, Gazete kapamak gibi İnkılâpçılık, Emniyet Müdürlüğünde işkence etmek, Senirkent hâdisesi, kurşuna dizilen 33 vandaş gibi hürriyet, Af yapmamak, Basın Kanununu daha ağırlaştırmak gibi demokrasi yolundan hiç kimse bizi ayırmıyacaktır.

EN BAŞTA KÖYLÜ

Yirmi yedi senedir olduğu gibi, yine köylü efendimizdir. Köylülerimizi medeni hayata kavuşturmak için, hepsini buz dolabı almağa mecbur edeceğiz.

Köylerimizi suya kavuşturmak için yanlış barajlar yaparak seller içinde bırakacağız.

Efendimiz köylünün bir an evvel toprağa kavuşması için elimizden geleni yapacağız, hatta icabederse Amerikadan toprak ithal edeceğiz.

YOL DAVASI

Seçimden seçime uğradığımız yerlere giderken, otomobil içinde sarsılmamız için, icabeden yolları yapacağız Uzun lâfın kısası, biz sizin başınızda dört sene daha ekşiyeleğiz!!

5. İNCİ SAYIMIZ
PAZAR GÜNÜ
ÇIKIYOR!

Tebliğ

Demokrat Partiden tebliğ edilmiştir:

Partimiz teşkilatı olan iller tarafından gösterilen adayları silip, yerlerine Merkezce başka adayların kayırılması, bazı densizler tarafından tüzüğe aykırı sınımlanmaktadır.

Hak, adalet, müsavat, uhuvvet, insanlık, hürriyet ve demokrasi namına tüzük, müzük, dinlemediğimiz, bütün partilere tebliğ olunur.

Geçmiş zaman olur ki, Hayali metelik etmez

CANLI TÜKRÜK HOKKALARI

Milattan evvel Dördüncü asırda «Sıragüz Tiranlığı» nda bulunan «İkinci Deniz» çok tükürdü. Fakat, tükürdüğü hiç yere düşmezdi: Çünkü; o tükürdüğüce dalkavukları yüzlerini uzatırlar:

— Aman Efendimiz... müsaade buyurun da yüzlerimizi yıkıyalım! derlerdi.

KEYFFE GÖRE İŞLEYEN SAAT

Fransa Kralı (Ondördüncü Lui) nin karısı Kraliçe (Mari Terez) bir gün saray erkânından birine saatin kaç olduğunu sormuş ve şu cevabı almış:

— Kaç olması irade ve hangi saat tercih buyuruyorlarsa, işte o eşref saatteyiz, Haşmetmaap...

BİR DALKAVUGUN FELSEFESİ

(Ondördüncü Lui) nin öldüğü gün, dalkavuklarından biri, insanların faniliği hakkındaki fikrini şöyle ifade etmiş:

— Kırıl bile öldükten sonra artık dünyada kimse nin baki kalmayacağını kabul etmekten başka çare kalmıyor.

Biraz daha ağır

Gazetenin her sayısını çıkarınca, topladığı ilgiyi, yahut ilgisizliği anlamak için eşe dosta, tanıdık tanımadık herkese sorarım:

— Nasıl buldunuz gazeteyi?

Bu sefer de sordum. Hemen bir çoğu, daha ağır, şiddetli olmasını istediler. Hakları yok değil!... Bu yapılan edilene, bizim yazdıklarımız elbette çok az. Ne yaparsın, neylersin ki, kâzın ayağı öyle değil!...

Anlaşılan sevgili okuyucuların bir kısmı, bizim gazetede haftada iki defa buğa güreşi seyretmek istiyorlar. İyi ama, karşımızda azgın buğa, beş on azgın buğa olsa, evvel Allah haklarınıza ne çare ki, buğadan da beter...

İşte o sebepten ara sıra böyle haktanıyoruz ya!...

Kız Hocanın Penbe Donu

**Köy kahvesinde
duyduklarım
No. 2**

Bir genç köylü, elindeki gazeteyi evvelâ içinden okuyor, sonra da kendi anladığı gibi havâdisleri kahvedekilere anlatıyordu. Kar fırtınası çok şiddetlendiği için, üç gün dışarı çıkmamıştık. Vaktimizi, kahvede köylülerle konuşmakla geçiriyorduk.

Okuduğu gazeteyi, köylülere anlatan delikanlı enteresan bir tipti. Yanı başında oturan ihtiyara sordum.

— Ona «Zındık Veli» derler, dedi.

Askere gidip geldikten sonra, köylü ona «Zındık» lâka bını takmış. İhtiyar:

— Eskiden iyi bir çocuktu. Sonradan nasıl böyle azıttı, anlıyamadık, -diyor-, babadan atadan bilip inanmışımız ne varsa, hepsine (yalan!) diyor. Öyle de dilli ki, tövbeler olsun insanı inandırıyor da...

Zındık Veli ile ahbablığa başladım. Ona, evvelâ:

— Niçin gazeteyi herkese doğrudan doğruya okumuyorsun da anlatıyorsun? diye sordum. Cevabı beni hayrette bıraktı: — İki çeşit gazete var, dedi, biri sizin gibi kravatlı beylerin okuduğu gazete, öbürü de sözümlü ona bizim gibi çarıkçılar için... Çarıkçı gazetelerini de çıkarırlar, yine kravatlı beylerin olduğu için bu işi bizimle alay eder gibi yapıyorlar.

— Anlıyamadım, Zındık Veli? O kendisine «Zındık» denilmesine kız mıydı?

— Yani -diye izah etti. - Hanı zengin bir adam olur da, şu fakirler nasıl yaşıyorlar, diye canının sıkıntısından fakir mahallelerini ömründe bir iki defa gezmez mi? İşte gazeteler de öyle. Asıl bize öbürlerini okumak lâzım. Onları da anlayamıyoruz. Sanki Arapça yazıyorlar. Gazetede gösterdiği yeri okumağa başladı:

— 31 (A. A.) — Ne demek bu? 30 (A. P.) — Bu ne demek? Şu lâfa bak: New-york'ta intişar eden New-york Herald Tribune, gazetesinin verdiği bir habere atfen... Bu lâflardan hiç birini anlamıyoruz ki...

Lâfa kulak veren ihtiyar: — O yazıları yazanlar da anlamıyor, sen meraklanma Zındık, dedi.

Zındık Veli, devam etti: — Ben okumasını askerde öğrendim. Benim çocukluğumda köydeki bu mektep yapılmamıştı. Ben askerden gelince «Haydi bir mektep yapalım!» diye zorladım. Elbirliği ile mektebi yaptık. Valiye; «Biz mektebi yaptık, siz de hocayı gönderin» diye yazdık. Üç sene bekledik. Hoca gelmedi. Sonra biz para ile bir hoca tuttuk. Çocukları doldurduk. Muhtar buna içerledi. Çünkü bu işler onun vazifesi... Ben yapınca, muhtar hükûmete ihbarlamış! Muhtarlık

mühründe gözüm var sanmış, jandarmalar mektebi bastı. Çocukları kovdular, hocayı, beni de çağa iki üç kişiyi kattılar önlerine kasabaya götürdüler. Bir ay sorgu, sualsiz hapis hanede kaldık. O sırada, köyde tahkikat yapmışlar. En sonu sorguya çektiler:

— Siz devlet içinde devlet mi kuruyorsunuz?

Ne sorduklarını arkadaşlar anlatıyordu. Hoca ile ben biraz anlar gibi oluyorduk.

— Haşa! diye cevap verdik. — Öyle ise, ne diye başınızdan büyük işlere kalkarsınız?

Bizim arkadaşlardan birine döndü:

— Söyle bakalım, Mektep açmak kimin vazifesi?

Kendisine sual sorulmanın gırtlacağı bir kaç defa indi kalktı, cevap veremedi.

Sonra, başkasına döndü:

— Sen söyle... mektep açmak kimin vazifesi?

Kaçamak bir bana baktı, gözü ucu ile bir hocaya baktı, bizden imdat gelmeyince:

— Milletın vazifesi! diye bağırıldı.

Askerlikte olduğu gibi:

— Aferin! diyeceklerini zannetmişti. Halbuki suratını eksi-ten adam, öbürüne sordu:

— Kimin vazifesi? — Halkın vazifesi...

— Sen söyle kimin? — Köylünün... — Ahalinin... — Söyle diyorum, kimin vazifesi?

Bu şiddetli sual karşısında, büsbütün şaşırarak arkadaşın aklına, üstüne vazife yükletilecek köylü, halk, millet ve ahaliden başka bir şey gelmediği için:

— Hiç kimsenin vazifesi değil besbelli... dedi.

— Nasıl, hiç kimsenin vazifesi değil mi? —

— Öyle ya... Eger birinin vazifesi olsaydı, şimdidek ya-pılırdı. Köy kuruldu kurulalı, mektep yapılmamış!.

Ona:

— Çok bilmiş! diye bağırıldı. Bana döndü:

— Sen söyle elebaşı! Kimin vazifesi?...

Doğrusu, ben de şaşırıyordum! Ama, adamın suratından bu vazifenin bizim olmadığını anlamıştım:

— Bizim vazifemiz değil! dedim!...

— Madem öyle, mektep senin ne üstüne vazife?

— Bir cahillik ettik! — Mektep yapmak, dedi, hükümetin vazifesidir.

Ağzımızı arıyor, bizi tongaya bastıracağı zannettik. Hep bir ağızdan:

— Haşa.. haşa!! diye bağırıldı.

dık, o nasıl söz o?. Estağfurullah, biz varken hükûmete vazifesi mi düşer?.

— Şunlara bak hele! Hükümetin vazifesi diyorum size!.

— Kabul etmeyiz!!

Bizi tekrar içeri attılar. Sonradan öğrendik ki, hükümetin mekteplerde okutmak için, kendi programı varmış. Ondan başka, öyle her önüne gelenin mektep açması yasakmış!.

Öbürlerini salıverdiler. Kabak benim başıma patladı. Ondan sonra, bu işlere artık karışmadım..

Bir sene sonra köyde muhendisler geldi. Mektebi gezdiler: «Yıkılacak!» dediler.

— Neye? diye sorduk.

— Tehlikeli... Çocukları içeride iken yıkılır, plânsız, usulsüz yapılmış... Dedik ki:

— Bizim evlerin de plânı yok! Anlatamadık..

Emir çıktı, mektebi yıktık.. Bu sefer köylü bana düşman oldu. Muhtar da kışkırttı, arkama düştüler:

— Bu işler hep senin başının altından çıktı! diye beni vuracaklardı..

Altı ay kasabada saklandım. Sonra alıştıra, alıştıra tekrar köye geldim. Üç sene evvel hükümet bir emir gönderdi:

«— Köyünüze mektep yapacaksınız! »

O yıl yine kıtlık olmuştu, köy lüde para yoktu. Dedik ki:

— Kasabada, şehirde mektepleri hükümet yaptırıyor, bizimkini de hükümet yapsın!

Olmaz dediler, mektebi yapmak şehirde hükümetin, köyde köylünün vazifesi, Kanun var!

— Öyle ise para verin! dedik. — Veremeyiz! dediler.

Yalnız bir plân verdiler. O plâna göre, mektebi yaptık. Ertesi sene, on sekiz yaşında bir kız gönderdiler, mektep hocası imiş! Köyde daha böyle karı hiç görülmemiş. Bizim karılar şalvar giyer. Onun entarisi, dizinin üstünde.. Kız hoca dışarı çıktı mı, delikanlılar, rüzgâr üfürsün de hocanın etekleri uçuşsun diye dua ediyor. Kız hocanın geldiği iyi oldu. Biz mektebi açtığımız zaman yirmi beş talebe bulamamıştık. Kız gelince, köyün delikanlıları mektebe koştu, mektep adam almaz oldu. Bıyığı yeni terlemiş delikanlılar artık tarlayı davarı, işi gücü bıraktı. Hattâ nüfusunu küçülten bile oldu. Derken kız hocayı birbirinden kıskanmağa başladılar. Kızın bir şeyden haberi yok!. Bir gün delikanlılar oturmuş, konuşuyorlarmış. Birisi:

— Dün demiş, ben kız hocanın donunu gördüm.

Kız hocaya abayı yakanlardan birinin bu lâf namusuna dokanmış:

— Sus ulan, namussuz, demiş, ben dururken sen kim oluyorsun ki, kız hocanın donunu görürsün!.. Öbürü:

— Vallahi de billâhi de gördüm, işte şu avucum kadar, yazmadan küçük hem de penbe renkli... Başka biri:

— Ohooooo, demiş, sen kız hocanın donunun birini görmüşsün, ben beyazını, yeşilini, kırmızısını da gördüm..

Gözlerini kan bürüten kiskanç âşik:

— Nerde gördün ulan! diye bağırılmış.

— Anlatayım ama, kimseye söylemeyin.

Mektebin tatil olduğu gün, kız hoca çamaşır yıkıyor. Çamaşırını da bahçeye, ipe asıyor. Donları, gömlekleri rüzgârda öyle bir şişiyor ki... Karşısına geçip yatıyorum. Sonra altından geçiyorum.

Kiskanç âşik:

— Ulan, demiş, bundan sonra kız hocanın donunu seyredenin canına kıyarım.

İlk sözü açan delikanlı,

— O da bir şey mi yani, demiş, ben kız hocanın donunu kıçında gördüm.

— Ne? kıçında mı?

— Elbette ya... Mektepten eve giden yol kenarı yok mu, her akşam oraya uzanıyorum, dün rüzgâr savurdu. Kız hocanın entarisi başına geçti.

Artık bu kadarına dayanamayan kıskanç delikanlı, bıçağını çektiği gibi karşısındakinin kalbine saplamış.

Zındık Veli «Şimdi, dedi, delikanlı hapiste yatıyor. Mahkeme idamını istedi. Bakalım temyiz bozacak mı?»

— Peki, kız hoca ne oldu? diye sordum:

— Talebelerinden dördü bir oldu, kaçtı. Sonra da artık kız hoca dayanamadı, o da kaçtı köyden..»

Geç vakit kahveden ayrıldık. Sabaha kadar Zındık Velinin anlattıklarını düşündüm. Uyduğum zaman da, kız hocanın penbe donu rüyama girmişti.

ŞÜPHELİ ÖLÜM!

Yeni Sabah gazetesi'nin verdiği bir habere göre, intihar etti diye ilân edilen, Ankara Valisi Nevzat Tandoğan'ın ölümü şüpheli imiş!

Halk Partisi, 1946 seçimlerinde; «— Baskı yapacaksın, seçimde yolsuzluk yapacaksın! Diye, emir vermiş. Bu yüzden o zaman C.H.P. nin Ankara Müfettişi olan Kemal Satır'la aralarında şiddetli tartışma olmuş. Nevzat Tandoğan kendisine zorla yaptırılmak istenilenleri reddetmiş!

İşte ölüm, bir telefon konuşmasından sonra oluyor.

Nevzat Tandoğan seçimden 12 gün evvel ölüyor. Ölümünden bir gün evvel de Vekâlet emri ne alınıyor.

Yeni seçimlere de 12 gün kaldı. Bakalım, bu sefer hangi vailer gelecek!

Ve Elhasıl

Gezdim yurdu baştan başa
Başım vurdum taştan taşta
Sözüm sana değil hâşâ

Sâyenizde bu memleket
Baştan aşağı künet

Pencere yok almaz hava
Getirdiniz halkı tava
Çitten duvar, tezək siva

Sâyenizde bu memleket
Baştan aşağı künet

Varsa yoksa mülkü tezək
Yeter nutkun bre zevzek
Ahvalimiz şöyle çizek:

Gidip görün bu memleket
Baştan aşağı künet

Yağ, gaz, şeker nedir bilmez
Sabun yoktur yüziün silmez
Hürriyet var, lâf edilmez

Sâyenizde bu memleket
Baştan aşağı künet

Nedir halkın serencamı?
Bağladınız haraca mı?
Duymaz sözüm gâvurca mı?

Ve elhasıl bu memleket
«A» dan «Z» ye küne!

İDDİALİ BUYUK GÜREŞLER

Fuad Köprülü ile Şemsettin Pelvan arasında

— Allo, allo, burası Spor ve Sergi Sarayı!

Karşınızda kekeliyen Muhteşem Öksüzcü'dür..

Sayın dinleyiciler,

Günlerdenberi beklenen Fuat Köprülü ile Şemsüddin Günaltay arasındaki iddialı güreş şimdi başlayacak. Salon tıklım tıklım.. Biliyorsunuz, bütün dünya spor âlemi bu maçla ilgileniyor.

Bu maçın galibi, milli takıma seçilecektir. Fuat Köprülü, eski bir kurt, fakat fazla sigara içtiğinden tık nefes olmuş Şemsüddin'e gelince eski bir yağlı güreşçi olan Şemsüddin, hızlı bir pehlivandır. Yalnız son zamanlarda içi geçtiğinden kuvvetli el enselere gelmiyor. Çekirdekleri sallanıyor.

sunuz, halk tezahürat yapıyor. Şem-si, Şemm-si Şem-si, Şem şem şemm-si... Gonk! İşte İşte gonk vurdu, el sıkıştılar. Amman güzel bir el ense çekti Fuat pelvân... Kapıştılar. Maç çok sıkı devam ediyor. Bir elen-

se daha, aman, güzeeell! Fuat pelvân, bir kafa kolla Şemsi pelvânı altına aldı. Tuuu, bir ali cengiz oyununa geldi, Şemsi üstte Fuat altta, Fuat pelvân köprüye geldi, Şemsi bastırıyor, bastırıyor, Fuat dayanıyor, dayanıyor da...ya...nıyor, da yaa...nı...yor! Tek omzu minderde... Fakat müthiş bir çeviklikle sıçradı. Ayaktalar, itişiyorlar, güreş pek heyecanlı oluyor efendim. Öntüme telgraflar yığıldı. En son alınan haberlere göre, Posta Telgraf, Telefon lipti. Kaçması kolay olsun diye

Radyoda Okuyan:

Muhteşem Öksüzcü

DIKKAT: İsimde tashih hatası olmamasına son derece dikkat edilmiştir.

idaresi, bu gece, bir senelik bütün zararlarını kapatmıştır. İtişiyorlar, yine itişiyorlar, Fuat pelvan saldırıyor, hakem Şemsettin kaçak güreştiği için bir ihtar verdi. Fuat pelvân kol kapı, sürüyor, minder dışına çıktı. Şemseddin pelvân bağıyor. Efendim, Fuat pelvân'ın cigarası ensesini yakmış. Gonk vurdu. birinci devre bitti.

İKİNCİ DEVRE

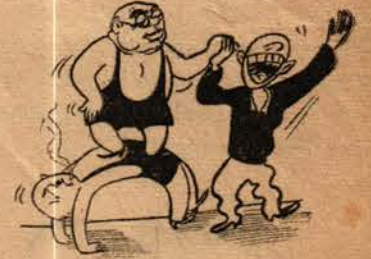
Şimdi hakemin kararını bekliyoruz. Gelen tegrfları okuyorum. Beyoğlundan Selma, kendisine münasip bir kısmet arıyor. Ankaradan Hilmi Uran, Şemsettin pelvâna çelme takmasını tavsiye ediyor.

İkinci devre başladı. Birinci devrede Şemsettin pelvân ga-

ayakta güreşi tercih etti. Sıkı bir güreş... aman, enfess bir kol kapı Fuat, yerdeler. Fuat Şemsinin göbeğine oturdu. Müthiş bir enerji ile gine kalktı, Şemsi. Aman yine Fuat saldırıyor; Şemsiyi bir kaz kanadına aldı. Kazık oyunu, biravali çekti. oyundan oyuna geçiyorlar. Heycandan affedersiniz şeyim geldi. Şemsiyi altına aldı, Şimdi çeviriyor, sarmaya aldı, sarmayı boşaltıyor. Şemsi sıkıya geldi, Güzzel, Fuat bir bel kündesi şeyi yırtıldı. Şimdi dikeyiyorlar.

Güreş yine başladı. Enfes bir saltoya aldı Fuat, eyvah, az kaldı kendi oyunu ile gidiyordu. Şemsi şişmişe benziyor, nefes nefese.. Şemsi puvan toplamak

için saldırıyor, ısırıldı, fakat Fuat pehlivanın sigarası ağzında kaldı. Fuat pehlivan güzel bir şütle hasmının sırtı yere geldi. Fakat hakem minder çektiğinden, tuş minder dışında olmakla kabul edilmedi.

Şimdiye kadar maçın bitmesi lâzımdı. fakat hakem saati geri :!a.

Pehlivanlar yenilemediklerinden üçüncü devre üç dakika. İkisi de soluyor. Şemsi pehlivana, hortumla hava veriyorlar, şişti, şişti.. kapıştılar... Şemsi pehlivan, arslanlar gibi... kaçıyor. Yerdeler. Bel sarması. Çift kol, künde, kazık, kaz kanadı... Oyundan oyuna geçiyorlar. Şemsi pehlivan yine köprüde.. dayanıyor... Fuat bastırıyor, Şemsi dayanıyor.. Tamam! Şemsi pehlivanın iki omuzu da mindere yapıştı.

Hakemlerin kararı ve resmî tebliğ ile Şemsi pehlivan galip ilân edildi.

Gelecek sayıda neler var

★ Milli Eğitim Bakanının mektebe başlama merasimi,

★ Ulus gazetesinde haklarımızda çıkan bir yazı dolayısıyla ağzının payı!

★ Niğde valisi ile röportaj.

Hür Fikirleri Yayma mı? Geç efendim, geç...

Gazetelerde bir ilân gördüm: Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti, cemiyet binasında «Din ile Devlet ayrımı.» konusunda, tartışmalı bir konferans verecekmis Ahmet Emin Yalman da, verilecek olan bu konferans hakkında bir baş makale yazdı. Faydalanırsız ümidi ile, kalktık, konferansa gittik. Cemiyet binasının kapısında bir otomobil var ama, yanında Göring halt etmiş. Otomobilin burnuna takılı nişanlar, madalyalar, beş azılı nazi şefinin göğsündekinden daha çok!

Daha kapıda otomobil insanı korkutuyor ama, bu kadar zahmet edip, faydalanmamız için konferans tertip etmişler, eh işimizi gücümüzü de bırakıp gelmek, dönüp gitmek olmaz a! İki arkadaş içeri girdik. Bir salon.. Sandalyeler. Gözüm ilk Ali Fuat Başgil'in taze yüzü, ak saçları çarptı. Kimbilir, bu tartışmalı konferanstan ne istifadeler edeceğim, ümidi ile bir sandalyeye oturdum. Benimle gelen arkadaş, görünürlerde yok. Salonun kapısında kaldı. Her halde bir arkadaşına rastladı!

Ne o, ne oluyor? Herkes balem, hangi hür fikir a iki göna bir acayip acayip bakıyor züm!

ki... Üstümü başımı yokladım, olur a, birisi muziplik olsun diye, arkama ip yahut kâğıt takmıştır. Ama öyle şey yok. Pantolonumun düğmelerine baktım, düğmeli.. Acaba niye bana öyle bir acayip acayip bakıyorlar. Yanıma bir genç sokuldu.

— Siz nesiniz?
— Kim, ben mi? Şey, bir Beni-Âdem!..
— Cemiyette üye misiniz?
— Yooo!
— Konferans yalnız Cemiyet üyelerine de..

— Yaaa!.. Öyle ise kalkalım.. İyi ama,, gazeteğe ilân etmişsiniz. İlanınızda üye lâfı yok!. Meselâ Büyükadada oturan biri bu ilânınızı okusa, sizi sahidan hür fikirli, sansa da, işini gücünü bırakıp, konferansınıza gelse, böyle ardına baka baka geri mi gidecek!.

Benim arkadaş, daha kapıda çevirmişler. Ayol burası Hür Fikirler Cemiyeti müi, Mason hücre mi, yoksa Halk Partisinin gizli kurultayı mi?!

Hür fikirler mi?.

Geç efendim, onu sen bir kalem, hangi hür fikir a iki göna bir acayip acayip bakıyor züm!

İşte Şemsüddin pehlivan göründü. Kasıla kasıla geliyor. Üstünde bir peştemal var.

Şimdi mindere yeliyor. Eyvah, ayağı çarşafa, —sey yani peştemala— dolaştı!. Nihat Erim pehlivan yetişt. Şemsüddin pehlivanı kaldırıyorlar, kaldırıyorlar. Hayır, kalkmıyor, kalkmıyor. Gürültüleri duyuyorsunuz dinleyicilerim. Halk, yerinden kalkması için tezahürat yapıyor.

(Seyirci gürültüleri) Hadi, hadi kalk! (Hep bir ağızdan, makamla) Şem-si, Şemm-si, Şem şem Şemsi -, Şem-si..

Sayın dinleyiciler, Şemsüddin pehlivan. «Kalkmam da kalkmam, yerimden bir yere kımlıdanamam!» diyormuş. Şemsüddin pehlivana halat atılar. Çekiyorlar, çekiyorlar, işte kalktı. Alkışları duyuyorsunuz. Fuat pehlivan da geliyor işte. Üstünde böyle, hani ne derler, kombinizon, hayır hayır şey bornuz var. Fuat pehlivan, kırta kırta mindere çıktı.

Sayın dinleyiciler, son haberlere göre, Şemsüddin pehlivanla Fuat pehlivan bu akşam dansıklı döğüş yapacaklardır. Fakat iki pehlivan da bu dedikoduyu tekzip etmişlerdir. Fuat pehlivanın ağzında sigarası var. Şimdi hakem muayene ediyor. Bu muayene usûlündedir efendim, şimdi tırnaklarına bakıyor. Şemsüddin pehlivan muayene olmak istemiyor. Zorluyorlar... Nihayet razı ettiler.

Efendim sebebi varmış. Şemsttin pelvanın turnakları uzunmuş, kesiyorlar efendim, kesiyorlar, kesiyorlar. Şimdi duyuyormu-

Ninni

Çocuklara söylenen ninni makamında okunacaktır: Celâl Bayar, Şemsüddin Günaltaya söyler:

Dandini dandini danadan
Bir ay doğmuş anadan
Bağışlasın yaradan
Hadi çekil oradan!..

Uyusun da büyüsün ninni
Tıps tıps yürüsün Şemsii.

Şemsüddin, Celâle söyler:

Dandini dandini das dana
Ahmede, Mehmede, Hasana
Muhallifler girmiş bostana
Ne sana kaldı, ne banaaa
Uyusun da büyüsün ninni

Celâl, Şemsüddine söyler:

Damda karga gak dedi
Kalk Şemsi'ye bak dedi
Koltuk ona verilmiş
Babadan miras hak dedi

Uyusun da büyüsün ninni
Koltuğundan yürüsün ninniii..

Şemsüddin, Celâle söyler:

Parti parti uludur
Kasamız mangır doludur.
Yolumuz koltuk yoludur.
Hepsi parti kulduuuuuur.
Gel dadısı gel gel gel
Uyudu Celâlim ninnii.

Celâl Şemsüddine söyler:

Dandini oğlum don ister
Truman'dan don ister
Pastiskayı beğenmez
İlle naylon don ister

Gel lalası gel gel gel
Uyuttum Şemsi'yi ninniii.

Şemsi, Celâle söyler:

Abadi oğlum abadi
Koltuk bana yaradı
Sana Celâl yaramaz
Çekil ordan haydiii..
Eee eee ee e..

Nihat Erim Şal Kuşandı

Ustasını geçen Çırak

Hidirellez gelince, eski lonca âdetlerine göre, «pestemal kuşanma» törenleri yapılırdı. Bu törende her meslek erbabı gezinti yerlerine gider, ziyafetler verilir, oyunlar oynanır ve o meslekte yetişen çıraklar kalfa, kalfalar da törenle pestemal kuşanırlar. Böyle pestemal kuşananlara meslektaşları, hemen orada aralarında para toplarlardı ve sermaye yaparlardı.

Şemsüddin Günaltay yetiştirmesi Nihat Erim'i usta çıkarıyordu. Çırpıcıda çadırlar kuruldu. Şemsüddin'in otağı kuruldu, etli pilavlar, kuzu kebapları, helvalar pişirildi.

Saz, söz ehli, musiki erbabı, âhenk icrasına başladı. Yeni, içildikten sonra, Şemsüddin usta, yetiştirmesi Nihat'a pestemal yerine, «Ona şal gerek tir» diye şal kuşanması yapıldı. Çırak Nihat Erim'in mesleğinin yaptığı marifetler, seyircilere gösterilirken, bir yandan yiğitbaşı gülbân çekiyordu:

— Parti, parti, tektir parti, hüü, pirimiz, üstadımız Şemsüddin aşkına ve gelip geçen Hasan Saka, Recep Peker, Saraçoğlu ervahına aşk ile hüüü diyelim, hüüü!

Şemsüddin usta, çırağı Nihat elinden tutup, kehyâ önüne getirdi. Nihat diz çöktü, kehyâ çırağın omuzuna elini koyarak okumağa başladı:

— Metin ol, düşünme derin, bak aldırır mı hiç Şemsüddin pe derin, elini eteğini temiz tut, haram yeme, helâl yut, koymadığım mala el uzatma, amma oy pusulası oldu mu fazla uzatma, yürürüü Nihat tontonum, parti destgirin ola!

Şemsüddin elindeki hürriyet şahını kâhyaya verdi. Kehya pe stemal Nihat'ın beline doladıktan sonra kulağına mesleğinin sırlarını söyledi. Nihat, şal üstünde, pestemal belinde kırta kırta eski ustalarını etekledi, ellerini öptü ve okumağa başladı:

«Her seherde besmeleyle açılır dükkânımız, Hazreti Şemsüddin'dir pirimiz üstadımız.

Kap kaçanın, vur vuranın, gön lü hoş ola yar-u ağıyarın»

Bir yandan davul çalıyordu: «Dan dana da dan, dana da dan dan»

Şemsüddin Nihat'ın kulağına: — Ar dünyası değil, oğlum Nihat; kâr dünyasıdır, dedi.

Kâhyâ, Şemsüddin Usta'ya:

— Mâşallah, Nihat seni geçecek, dedi.

Usta da şu cevabı verdi:

— Boynuz sonradan çıkar ama kulağı geçer.

ESKİ SAYILARIMIZ
Geçmiş sayılarımızı 10 kuruşluk posta pulu karşılığında idarehanemizden isterseniz, adresinize gönderilir.

I. E. T. T. U. Md. lüğünden tebliğ

İstanbul Elektrik santralının bahçesinde yapılan park şerefine, İstanbul Elektrik, Tramvay, Tünel Umum Müdürü Kemâl Baybora bir ziyafet vermişti.

İstanbul Valisinin, bu ziyafetin doğru olmadığını

söylemesi üzerine, Kemâl Baybora, Amerikadan gelen bir uzman şerefine ikinci bir ziyafet daha vermişti.

Elektrik santrali parkına katmerli karanfil dikilmesi şerefine üçüncü ziyafet, çiçeklerin sulanması şerefine dördüncü, Fatih — Harbiye tramvayının dün kazasız belâsız iki sefer yapması şerefine beşinci, 16 numaralı otobüsün boyanması şerefine altıncı ziyafet verileceği, Umum Müdürlüğümüz tarafından tebliğ olunur.

mesinin sebebi, istifa etmiş olması imiş! Şimdi de Demokrat Partiye giren ve listesinde yer alan Paşa (gayelerimiz, düşüncelerimiz bir olduğuna göre, artık müstakil kalamazdım!» diyor. Bu ne menem iştir, nasıl partidir, nasıl muhalefettir?

Gömlek değiştirir gibi; nasıl ne çabuk, gözle kaş arasında gaye birliği, gaye ikiligi oluverir

Bütün bu partiler, bütün bu adamlar bana Amerikan fabrikalarının mallarını hatırlatıyor. Meselâ bakarsın aynı fabrika sürüm olun diye, çeşit çeşit isimlerle otomobil, buzdolabı, radyo çıkarır. Ahali bunların isimlerine aldanır, başka mal sanır alır, işte bizimkiler de öyle.

Ayol bunlar hep aynı fabrikanın malları, satış olsun diye marka değiştiriyorlar.

Bir gün bir de baktık, Paşa Hazretleri, Partisinden istifayı basmış!!

«İstifa sebebini anlatacağım!» dedi, günlerce merakla bekledik. Nihayet doğura doğru da fare doğurdu. Meğer istifa et-

Meselesi

Yazan: AZİZ NESİN

İLK TEVKİF

Gazeteye hemen her gün iki üç korkutma mektubu geliyordu. Hatta telgraflar geliyordu ki, bunların bir kısmını bir münasebetle mahkemede de gösterdik. İçlerinde; sehpa, tabanca, piçak resimleri olan bu mektuplarda öldüreceklerinden, asıp biçmelerden lâf ediyolardı.

15 Aralık 1946 günü matbaaya bir kaç arkadaş geldi. Ertesi günü aleyhimize miting yapacaklarını, idarehaneyi kırıp geçireceklerini haber verdiler. Bunlar olmıyan şeyler değildi. Emniyet Müdürlüğüne, Valiye vaziyeti bildiren, emniyet tertibatı almaları için bir dilekçe verdik. Arkadaşlar, idarehanede bulunmamın doğru olmadığını söylüyorlardı. Fakat gazetenin zamanında çıkması için de idarehaneden avrılmama imkân yoktu.

15 Aralık 946 akşamı yine arkadaşlar evlerine gitmişlerdi. Ben idarehanede, matbaadan gelen gazeteleri, kırıp sayıyordum. Ertesi sabah miting yapacaklarını haber aldığımız için, işimi bitirip erkenden gitmek istiyordum. Fakat o sayıda gazete 25 bine yükselmiş olduğu için, kırıp sayması kolay kolay bitmiyordu. Bir gece evvelinden de uykusuzdum. Gazeteleri sayarken, basım düşüyor, uyuya kalıyordum. Uyumamak için, su içiyor, yüzümü yıkıyor, yine işime devam ediyordum.

Saat tam 4,5 olmuştu, yani 16 Aralık 946 günü, sabahın saat 4,30 u. Ner-

deyse, bayi gelip, gazeteleri alacaktı.

BASKIN

Sokakta bir gürültü oldu. Koşuşma sesleri geldi. Pencereden baktım. Daha gün ışınmamıştı. Lüküs lâmbasının ışığın da, yirmi otuz adamın han kapısına doğru koşuştuklarını gördüm. Ve o anda şöyle düşündüm: Her halde mitingi çok erken saatte yapıyorlardı ki, gazete hiç piyasaya çıkmamış. Koca handa, en üst katta «Associated Press» ajansının adamı, han kapıcısı bir de ben vardım. İlk işim gazeteleri yırtıp atmak, korumak oldu. Gazeteleri oraya buraya saklarken, hanın kapısı gumbür gumbür vurulmaya başladı. Ben bu gelenleri, Tan Matbaasını yaptıkları gibi, kırıp yikmaya geliyorlar. sannmışım. Bu gelenlere:

— Buyrun, oturun, iki dakika beni dinleyin! diye ricada bulunacak, ondan sonra da, Markopaşa'nın gayesini, halka hizmet arzusunun, görüşlerimizin ayrı da olsa, memleket ve millete hizmetten başka bir maksadımız olmadığını, millet ve va tanceverliğin inhisara alınmasının doğru olmayacağını bütün samimiyetimle anlatmaya çalışacaktım. Elbet bunlar da in sandı ve beni dinleyecekler, kandırılmış olduklarını anlayacaklardı. Çünkü daha evvel de, bizim hakkımızda şüpheye düşenler, idarehaneye gelip bizi istintak etmişlerdi. Bunlardan biri iyice hatırlımda, anlatayım.

Bir gün idarehanede, arkadaşlarla hep beraber çalışıyorduk. Küt diye kapı açıldı içeri iri bir delikanlı hisımla girdi.

Ne olduğunu şaşırduk. İlk sorusu: — Kim çıkarıyor bu gazeteyi!

oldu. — Kim çıkarıyor bu gazeteyi!

Daha cevap vermeğe vakit kalmadan: — Parayı nereden ahıyorsunuz?

diye ikinci suali sordu. — Bu damdan düşer gibi sorulara, arkadaşlar kızdı. Bu adama ağır muamele edeceklerdi. Hemen adamı buyur ettim, oturttum. Bir kahve ısmarladım. Sonra,

— Öğrenmek istediklerinizi lütfen bana sorun! dedim.

Hiç mecbur olmadığım halde, kendisine sermayeyi nereden bulduğumuzu, ne yapmak istediğimizi bir bir anlattım. Gazetemizin koleksiyonunu getirterek;

— Lütfen iyice inceleyin, bunun ne resinde, aklınıza gelen şüpheleri isbat eder yazı var? dedim.

Adam, yaptığı ilk nezaketsizlikten mahcup, gitti.

Bu sefer de gelenlerle böyle konuşmak istiyordum. Hanın kapısı açılmıştı. Gürr! diye gürültü ile yukarı çıktılar. Gelenler arasında yaşlı başlı adamlar da vardı. İlk anda: «Bu sefer, profesörleri geldiler galiba!» diye düşündüm. Hana girenlerin her biri bir odaya dağıldı. Üç kişi de bizim odaya girdi. İçlerinden biri:

— Kimsin? diye sordu.

O kadar kılıksızdım, sakallı, bitik ve perişandım ki;

— Gazetenin muharririyim, demeye utandım. Meğer onlar beni tanıyorlarmış.

— Soyun! dediler.

Soyundum. Her tarafımı aradılar. Üstümde çıkan defter, not ve kâğıtları bir paket yaptılar. Başları olduğunu sandığım biri:

— Bunu alıp, evine götürün, evini arayın! dedi.

Bu gelenlerin polis olduklarını o zaman anladım. Aynı hanın içinde, parti ve sendikaların da odaları varmış. Ben o zamana kadar bilmiyordum. Diğer polis-

ler, öbür odalara dağılmışlardı.

İki memurun yanında dışarı çıktık. Hafif yağmur yağıyordu. Biri,

— Falton nerede? diye sordu.

Alâettin Hakgüder'in hediye ettiği eski bir perdesüm vardı. Bir gece evvel, onu da, Yusuf Ahıskalı'ya vermiştim. Par desümün Yusuf'ta olduğunu söyledim. Yusufun matbaası yakındı. Oraya gidip alacaktık. Memurlardan biri öbürüne:

— Yusuf beni tanır, şüphelenmesin, sen al da gel! dedi.

Az sonra gelen memur Yusufu daha evvel götürdüklerini söyleyince, o zaman Yusuf'un çıkardığı «SES» dergisinden ötürü tevkif edildiğimizi sandım. Yusuf Ahıskalı (SES) de, lüzumsuz ve yersiz bir yazı yazmış ısrarlarımıza rağmen bu yazıyı neşretmişti. Aynı sayıda benim de Türk Sosyalistlerini birleşmeğe davet eden bir yazım vardı.

Oradan bir otomobile atlayıp eve geldik. Saat te sekiz sularında idi. Bu saatte çocuklarım her halde kahvaltı ediyorlardı. Çocukları ve kiracıları ürkütmemek için, yanımdaki memura,

— Yalnız biriniz gelseniz nasıl olur, dedim.

— Merak etme, biz kimseyi rahatsız etmeyiz, dedi.

Hakikaten, nezaketle, sessizce evimi aradılar. Bu evimin ilk aranışı idi. Yatakların, şiltelerin içine kadar, her tarafı aradılar.

— Aradığınız ne ise, ben vereyim, zahmet etmeyin, dedim, fakat ne aradıklarını söylemiyorlardı. Yine not, defter ve kitaplarımı bir çuvala koydular. Bir de zabıt tuttular. Karıma ve bana imzalattılar.

Karım ve çocuklarım şaşırmıştı. Giderken, memura sordum:

— Ne zaman döneceğiz nereye gidiyoruz?

(Devamı var)